

VIJF GENERATIES ADOPTIEOUDERS en twee generaties geadopteerden

27 mei 2011

Prof. Dr. René Hoksbergen
Universiteit Utrecht
r.a.c.hoksbergen@uu.nl
www.fss.uu.nl/adoptie

Nicolle Meijlink, 2010

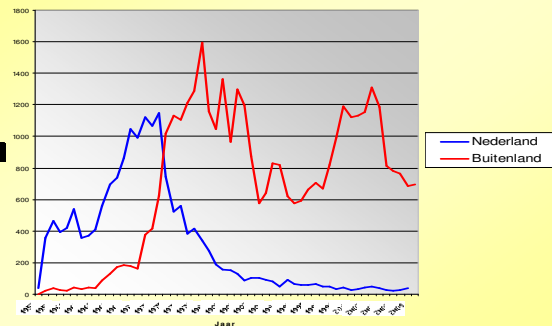
Vijf generaties adoptieouders

1. Traditioneel-gesloten generatie 1957–1970
2. Open-idealistische generatie 1970–1981
3. Economisch-realistische generatie 1981–1991
4. Voorbereid/optimistisch/eisende generatie 1991–2005
5. Adoptieouders zich bewust van tegenstrijdigheden 2005.....

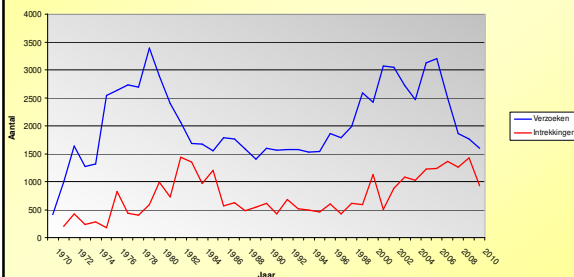
Twee generaties geadopteerden

- ‘De stille generatie’: tot ca. 1980. Een generatie die onzichtbaar blijft en die zich niet organiseert
- De tweede generatie ‘laat duidelijk van zich horen’. Zij richten de afgelopen 20 jaar enkele tientallen organisaties op, waarvan sommige nog steeds bestaan

Nederlandse en buitenlandse adopties 1957 – 2010

Verzoeken en intrekkingen 1970 – 2010

Aantal adoptiekinderen per generatie vanaf 1970

GENERATIES	Tweede 1970-1981		Derde 1981-1991		Vierde 1991-2005		Vijfde 2005-....	
Adopties uit								
Azië/Nabije-Oosten	6298	73%	7238	67%	7005	55%	2023	54%
N/M/Z-Amerika	1439	6%	3129	29%	4070	32%	847	22%
Afrika	45	0.5%	187	2%	1093	8%	664	18%
Europa	837	10%	194	2%	558	4%	210	6%
TOTAAL	8619		10748		12726		3744	

Adoptie in Nederland

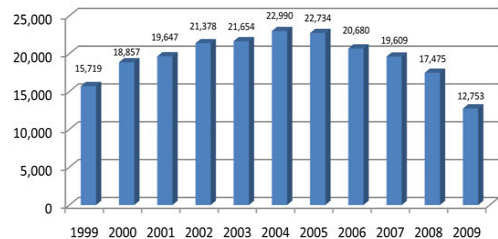
Buitenlandse adopties:

1980	1992	2010		
Indonesië	669	Colombia	181	China
Colombia	214	Sri Lanka	97	Haiti
India	196	India	71	Taiwan
Z-Korea	180	Brazilië	57	USA
Sri Lanka	81	Ethiopië	49	Ethiopië
Peru	61	Polen	29	Polen
Bangladesh	34	China	26	Kenya
Chili	34	Taiwan	23	Zuid-Afrika
Libanon	26	Thailand	17	Congo
Ecuador	14	Haiti	12	Colombia
Overige	84	Overige	56	Overige
TOTAAL	1593	TOTAAL	618	TOTAAL

Nederlandse adopties:

1980	451	1992	88	2010	40
------	-----	------	----	------	----

Adoptions to the United States

Waarom de spectaculaire vermindering van de inlandelijke adoptie?

Culturele redenen:

- Culturele revolutie: Meer openheid over seksualiteit, versterking rechten vd vrouw, vermindering ouderlijk gezag en invloed van overheden en religie
- Grotere acceptatie van één-ouderschap t.o. afstaan van het kind
- Afstaan van een kind steeds sterker: 'not done'
- Grootouders denken anders over afstaan kleinkind!
- Meer begrip voor het effect van afgestaan voor eerste moeder en kind

Praktische redenen:

- Enige seks educatie op scholen
- Veel meer mogelijkheden tot geboortepreventie, sinds 1965 zijn de 'pil' en abortus gelegaliseerd
- Gemiddelde aantal kinderen per vrouw:
 - 1965: 3,04
 - 1975: 1,66
 - 2010: ca. 1,7
- 1965 Algemene Bijstandswet, daardoor kan de ongehuwde moeder haar kind behouden

Huidige Trends

- Sterke afname van aantal adopties
- Meer oudere kinderen en kinderen met special needs
- Aspirant adoptieouders / media kritischer over adoptie (o.a. door verhalen over kinderhandel en onjuiste informatie over achtergrond kind)
- De geadopteerden laten duidelijk meer van zich horen en hebben veel organisaties opgericht

Traditioneel-gesloten generatie, adopties vóór 1970

- Adoptie was hulp aan ongewenst kinderloze mensen
- Het conventionele gezin met vooral intern georiënteerde waarden stond centraal
- Binnen het gezin geslotenheid over adoptie
- Adoptie had een taboekarakter en was vooral iets in het belang van de ouders
- Bij adoptie ging men uit van: vertrouwelijkheid, geheimhouding en anonimiteit

De open-idealistische generatie, adopties tussen 1970–1981

Sociale veranderingen:

- Geboortecijfer daalde tussen 1970 en 1975 met 39%
- Veel grotere openheid over intieme onderwerpen als seksualiteit, problemen rond vruchtbaarheid, homoseksualiteit, huwelijksproblemen, gevolgen afstaan van een kind voor eersteouders
- Nurture belangrijker dan nature. Daarmee verloor adoptie taboekarakter ('je weet niet wat je in huis haalt werd minder relevant')

De open-idealistische generatie, adopties tussen 1970–1981

Vier belangrijke effecten door sociale veranderingen:

1. Meer echtparen, ook met eigen kinderen, willen adopteren
2. Sterke groei interlandelijke adoptie. Ook vraagtekens en kritiek. 'Hooft een kind niet in zijn eigen land te blijven?'
3. Verwachtingen over het kind waren weinig realistisch. Voorbereiding was er nauwelijks en nazorg helemaal niet
4. Oudere en/of gehandicapte adoptiekinderen gemakkelijk plaatsbaar. Open-idealistische houding van adoptieouders

De materialistisch-realistische generatie, adopties tussen 1981–1991

- Eindjaren zeventig de eerste wetenschappelijke publicaties. Informatie over de soms langdurende aanpassings- en gedragsproblemen, behoefte van geadopteerde om meer te weten over de achtergrond
- Tussen 1984 en 1987 voor radio en TV klachten van adoptieouders over opvoedingsproblemen
- Men werd realistischer en minder idealistisch
- Aantal adoptieverzoeken daalt dramatisch. In 1990 minder dan de helft van dat in 1979. Aantal binnenkomende kinderen daalde navenant

De eerste generatie geadopteerden: 'de stille generatie'

- Vanaf 1980 worden steeds meer geadopteerden van Nederlandse en Europese afkomst volwassen. Tussen 1957 en 1965 vonden ongeveer 3300 van deze adopties plaats
- Deze geadopteerden laten niet van zich horen. Zij organiseren zich niet

De vierde generatie, de voorbereid/ optimistisch/eisende generatie, adopties tussen 1991–2005

- Meer intern georiënteerd en minder op de 'best interests' van het kind
- Velen proberen eerst KID (1948), IVF (1983)
- 'Sinds 1991 verplichte voorbereidingscursus
- Een zo jong en gezond mogelijk adoptiekind
- Optimisme over opvoedingsmogelijkheden van jonge Chinese kinderen, vooral meisjes
- Het 'recht op een kind'?

De vijfde generatie: zich bewust van tegenstrijdigheden, 2005.....

- In de media verschijnen berichten over kidnapping, verkopen van kinderen, geldkwesties, onzorgvuldige procedures en bedrog van eersteouders
- Terwijl adoptieouders steeds vaker gevraagd worden zich in te zetten juist voor gehandicapte adoptiekinderen en inderdaad deze kinderen in nood zijn

De tweede generatie geadopteerden laat van zich horen, 1990.....

- Duizenden buitenlandse geadopteerden worden nu volwassen
- Zij richten eigen verenigingen en stichtingen op, meestal gebonden aan het land van herkomst
- Arierang (1991) van Koreaanse geadopteerden, grootste en invloedrijkste organisatie
- Twee overkoepelende organisaties: United Adoptees International (2008) en Samenwerkingsverband Interlandelijk Geadopteerden (2007)

KINDEREN DIE NIET KONDEN BLIJVEN ZESTIG JAAR ADOPTIE IN BEELD

RENÉ HOKSBERGEN